

УДК 331.44

В.С. Каліцинський, О.Б. Мосій канд. екон. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОЦІНЦІ МОТИВАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

V.S. Kalitsynskyi, O.B. Mosij, Ph.D, Assoc. Prof.

THE MODERN TECHNOLOGIES IN EVALUATION OF THE MOTIVATION IN THE COMPANY

У сучасній практиці менеджменту існують чотири основні функції:

- функція планування;
- функція організації діяльності;
- функція мотивації;
- функція контролю.

Вміле та ефективне поєднання даних базових функцій менеджментом підприємства дозволяє поставити діяльність суб'єкта підприємницької діяльності на вірний шлях щодо задоволення потреб організації та працівників.

Мотивація – це спонукання людини до діяльності, орієнтованої на досягнення особистих цілей і цілей організації [1].

Керівництво підприємств повинне регулярно перевіряти стан мотивації працівників на підприємстві, щоб відслідковувати аномальні ситуації, вносити корективи в процес мотивації, виправляти помилки, приймати ефективні рішення.

В сучасних умовах для процесу оцінки стану мотивації на підприємстві можна використати нові технології. Для цього можна використати новий метод, який заснований на поєднанні психологічних, соціологічних, математичних теорій та практик. Основою даного методу є соціометрія та теорія потреб Абрахама Маслоу.

Соціометрія – це система структурного аналізу та вивчення міжособових відносин, який використовують переважно в малих групах. Автором цього явища є Якоб Леві Морено – австрійсько-американський психіатр, соціальний психолог, психотерапевт, соціолог, філософ. Вчений також сформулював стратегічне завдання соціометрії, яке полягає в забезпеченні таких умов на виробництві і в житловому приміщенні, за яких люди працювали і жили б в оточенні симпатичних і симпатизуючих їм людей [2].

Структурні підрозділи будь-якого підприємства є малими групами, тому ми можемо використати соціометрію в нашому новому методі оцінки мотивації праці, як базис.

На практиці соціометрія реалізується у вигляді опитування учасників груп осіб за допомогою анкети з запитаннями. Вона направлена на визначення взаємовідносин між учасниками даної групи. Проте, нам потрібно дослідити взаємовідносини між працівниками та керівниками середньої ланки Збаразького УЕГГ в питанні мотивації праці. Саме тому процес соціометрії буде змінено та адаптовано до нової мети, структури організації. Після змін даний метод можна буде використати в інших підприємствах з організаційною структурою лінійного типу.

Отже, сформулюємо новий метод оцінки стану мотивації на підприємстві. Він буде складатись з таких етапів:

- Розробка анкети (два запитання до структурних підрозділів, сформовані на основі теорії потреб А. Маслоу: Яка потреба в найбільшій мірі задовольняється у Вашому підрозділі? Задоволення якої потреби Вам необхідне на даний момент?).

- Проведення опитування на підприємстві (підрозділи дають відповіді на запитання анкети колективним методом).
- Збір та обробка даних опитування (результати опитування вносимо в програму для роботи з електронними таблицями Microsoft Excel, сформувавши такі стовпці для даних: порядковий номер, назва структурного підрозділу, кількість працівників, відповідь на запитання. Функції даного табличного редактора дозволяють нам легко проаналізувати дані, візуалізувати їх).
- Аналіз інформації (наочно зображені діаграми стану мотивації на підприємстві дозволяють нам зробити висновки щодо проблем, недоліків, переваг наявної системи мотивування працівників).
- Процес прийняття рішень (менеджмент шукає способи щодо ліквідації знайдених слабких місць в системі мотивації праці, врахувавши тенденції, потреби, настрої серед працівників організації).

Наведемо приклад візуального оформлення таблиць та діаграм.

Таблиця 1 Результати відповідей

№ п/п	Назва структурного підрозділу	Кількість працівників	Відповідь на перше запитання	Відповідь на друге запитання
1	Відділ договорів, ресурсів та втрат природного газу	3	Соціальні потреби	Потреби самовираження
2	Відділ обліку газу та роботи з населенням	4	Соціальні потреби	Потреби визнання і поваги

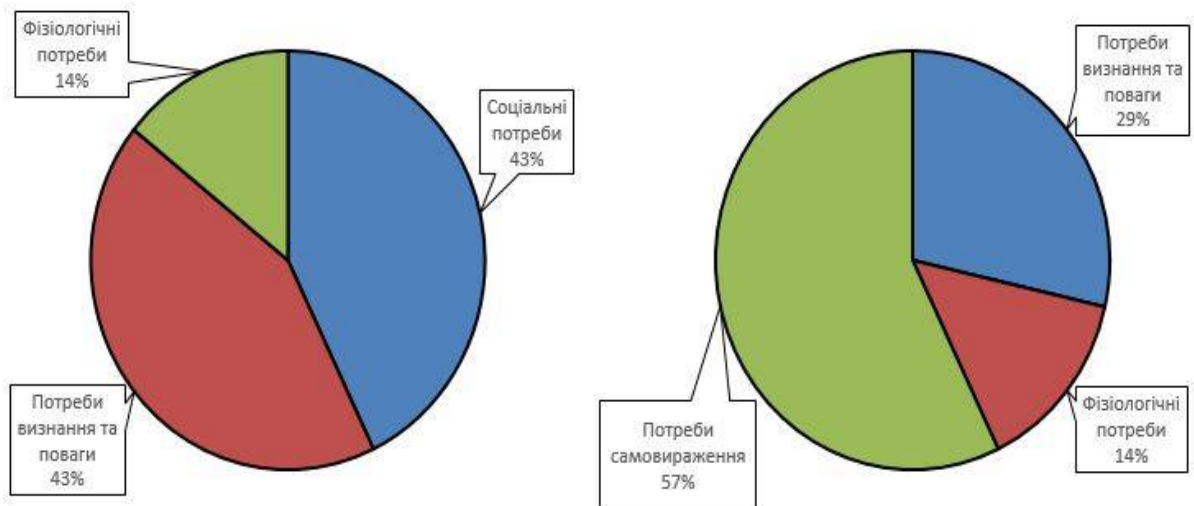

Рисунок 1. Кругова діаграма відповідей анкети

Література

1. Мосій О.Б. Теорія організації / О.Б. Мосій // Тернопільський національний технічний університет. – С. 91-92.
2. Тульчинський Р.В. Основи соціологічних досліджень / Р.В. Тульчинський // Інститут правових досліджень НАН України. – Київ, 2016. – 78 с.